

ע"פ 67368/08/21 - נורית דיין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

10.4.2022

ע"פ 67368-08-21 דיין נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטת עמיתה זהבה בוסתן, אב"ד
כב' השופט שמואל בורנשטיין,
כב' השופטת שרון צנציפר הלפמן
המערערת נורית דיין

נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

בפנינו ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש השלום בכפר סבא (כב' השופטת אילה אורן; הכרעת דין מיום 8.4.2021 וגז"ד מיום 20.6.2021) בו הורשעה המערערת לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפה סתם בניגוד לסעיף 379 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן "החוק").

הוטלו עליה העונשים הבאים:

מאסר על תנאי למשך חודשיים, כשהתנאי הוא שלא תעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים במשך שנתיים; קנס בסך 1,500 ₪; והתחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מעבירת אלימות, לרבות עבירת איומים בתוך שנתיים.

הערעור שבפנינו מופנה כנגד הכרעת הדין, ולחלופין כנגד ההחלטה שלא לבטל את הרשעתה.

העובדות בכתב האישום

1. ביום 11.6.2019 הגיעה המערערת עם רכבה לרחוב גולומב בכפר סבא, שהוא רחוב חד סטרי. היא נצמדה לרכב נהוג על-ידי הגב' מאיה אלון שניסתה לחנות במקום וחסמה את דרכה. לבקשת מר אלון, בעלה של הגב' אלון (להלן "המתלונן") מהמערערת לנסוע לאחור השיבה המערערת כי ממילא אשתו לא תוכל לחנות, צפרה ונכנסה עם רכבה אל מקום החנייה. אז התקרב המתלונן אל המערערת שישבה ברכבה, והיא ירקה בפניו. בתגובה הכה המתלונן עם ידו במראה השמאלית ברכב של המערערת ושבר אותה. המתלונן הלך לכיוון גן הילדים הסמוך, ותוך כך הקניטה אותו המערערת בכך שאיחלה לו שבתו תטבע בבריכה. המתלונן ניגש אל המערערת אחז בצווארה והצמידה לרכבה.

2. בעקבות האירוע נחקרו המערערת והמתלונן באזהרה ולשניהם הוצע לסיים את ההליך הפלילי שנפתח נגדם.

בהסדר מותנה. המתלון קיבל את ההצעה, הודה בביצוע עבירות של היזק לרכוש ותקיפה סתם ונדון לתשלום פיצוי למערערת בסך 800 ₪, קנס בסך 400 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה למשך 6 חודשים. המערערת סירבה להצעה והוגש נגדה כתב אישום.

הכרעת הדין של בית המשפט קמא

3. בית המשפט קמא האמין לעדי התביעה וקיבל את גרסת המתלון שנתמכה בעדויות מר אור חסון שהיה עד לאירוע והגב' אלון. על פי ממצאי העובדה שקבע ביהמ"ש קמא האירוע "ניצת" באשמתה של המערערת שנהגה בחוסר סבלנות וחרף בקשתו של המתלון שתאפשר לאשתו לחנות, צפרה והחלה מיד בנסיעה לאחור ובהמשך כאשר ניגש לקראתה היא ירקה בפניו.

4. ביהמ"ש קמא לא האמין לגרסת המערערת וקבע כי היא אינה מהימנה, ואינה מתיישבת עם ההיגיון והשכל הישר. על פי גרסת המערערת, המתלון התבטא כלפיה בבטות ושבר את המראה, ללא כל סיבה והתגרות מצידה, על אף שפינתה את הדרך. ביהמ"ש קמא דחה את טענת המערערת כי לא יתכן שפגעה במתלון שכן **"גם על פי דבריה של הנאשמת המתלון התקרב לרכבה כבר בתחילה כשביקש שתעצור ותיסע לאחור"**.

5. ביהמ"ש קמא לא התעלם מהתנהלותו של המערער באירוע ובעניין זה קבע:

"אין חולק כי ענייננו בסכסוך על רקע שימוש בדרך בשל רצונה של הגב' אלון לחנות את רכבה בעוד שהנאשמת התבקשה לנסוע לאחור ולפנות לה את הדרך. אין חולק כי במהלך האירוע התנהג המתלון בפראות רבה, שבר את מראת הצד ברכבה של הנאשמת, ולאחר שזו גידפה אותו ו"איחלה" לטביעת ילדותיו בבריכה - תקף אותה. מוכנה אני להניח, אף שמצאתי את עדויות עדי התביעה מהימנות, כי האלימות שהפגין המתלון כלפי הנאשמת הייתה ממשית יותר מזו שהציג - אם בשל התנפלותו עליה, או בשל הצמדתה לרכב תוך כדי אחיזתה בעורפה. ואולם, איני מקבלת את גרסת הנאשמת כי המתלון הכה אותה נמרצות באגרופים, דבר הרחוק מעדויות עדי התביעה, לא מתיישב עם החבלות הקלות על גופה (התרשמתי כי מדובר באדמומיות בידה בלבד), בשים לב לממדי גופו של המתלון, ומשום שבהחלט התרשמתי כי הנאשמת הגזימה מאוד בתיאור האלימות כלפיה. בהקשר זה ייאמר כי הנאשמת סתרה בעדותה דבריה בחקירתה מיד לאחר האירוע שם סיפרה, בין היתר, כי המתלון ניסה לתפוס אותה דרך חלון הרכב וטרק עליה את דלת הרכב פעמיים (הודעה מיום 11.6.2019, ת/1, שר' 12 ואילך)".

6. ביהמ"ש קמא קבע כי המערערת ביצעה את המיוחס לה בכתב האישום ודחה את טענתה כי יש לזכותה מחמת היות המעשה "זוטי דברים". בהתחשב במכלול השיקולים שהותוו בפסיקה לבחינת טענה של "זוטי דברים", נקבע כי **"ההתייחסות מקלה עם מעשה יריקה שכזה, בנסיבותיו, עלולה להעביר מסר שלילי לציבור לפיו אין מדובר במעשה שדגל אדום - "פלילי" מתנוסס עליו, אלא במעשה שבין אדם לחברו - ולא היא"**.

הערעור על הכרעת הדין

7. לטענת המערערת בית המשפט קמא טעה טעויות עובדתיות ומשפטיות והחליט להרשיע את המערערת שהיא הקורבן באירוע וסובלת כתוצאה ממנו מפוסט טראומה.
8. קביעתו של ביהמ"ש קמא כי המערערת אחראית לאירוע מעבירה מסר שגוי ופסול. גם אם המערערת לא חזרה לאחור על מנת לאפשר לגב' אלון לחנות, היה על גב' אלון להמשיך בדרכה ולחפש מקום חניה אחר.
9. לעניין היריקה, ביסס ביהמ"ש קמא את מסקנותיו על בסיס עובדתי שונה מזה שהוכח בפניו. גרסת המתלונן לפיה המערערת ירקה עליו, אינה נתמכת בגרסת העד חסון שראה רק תנועת יריקה ולא ראה יריקה. בנוסף לכך, היו צריכים להיות עדים רבים לאירוע, אך אין כל עדות לכך.
10. בימ"ש קמא קבע כי המתלונן חש תחושת עלבון וביזוי על אף שהמתלונן לא העיד על כך. נהפוך הוא, המתלונן התנצל בפני המערערת בסיום עדותו בבית המשפט. תחושת הביזוי והעלבון היתה דווקא של המתלוננת.
11. לחלופין, יש לזכותה מהטעם של "זוטי דברים".

דין והכרעה

הכרעת הדין:

12. נפתח ונזכיר כי לא בנקל יתערב בית המשפט בממצאי עובדה ובהערכות מהימנות של הערכאה הדיונית ששמעה העדים והתרשמה מהם באופן ישיר. בכך יתרונה של הערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור (ראו מהעת האחרונה את ע"פ 4626/20 **גולדשטיין נ' מדינת ישראל** (4.4.2021); ע"פ 6277/20 **היילי נ' מדינת ישראל** (24.3.2021). אין זה המקרה בענייננו.
13. בית משפט קמא שמע את עדי התביעה נתן אמון בעדותם וקבע כי עדותם משתלבת עם השכל הישר וההיגיון. מאידך, לא קיבל ביהמ"ש קמא את עדות המתלוננת לפיה המתלונן הכה אותה נמרצות באגרופים. ביהמ"ש קמא התרשם שהמערערת הגזימה בתיאור האלימות כלפיה ואף סתרה בעדותה את דבריה בחקירתה (ראה סעיף 17 סיפא להכרעת הדין).
14. למעלה מהצורך נציין כי אין ממש בטענה לפיה היריקה לא הוכחה. גם אם היתה לפני בית המשפט עדות המתלונן לבדה רשאי היה בית המשפט להרשיע את המערערת על סמך עדותו היחידה בה נתן אמון. בענייננו מצא ביהמ"ש חיזוקים לעדות המתלונן (שתאמה את גרסתו במסמך) בעדותו של מר חסון שהעיד כי המערערת עשתה בשפתיה תנועת יריקה והגב' אלון העידה כי בעלה סיפר לה מיד בתום האירוע כי המערערת ירקה עליו.

15. העולה מהאמור הוא כי בית המשפט קמא ביסס את מסקנתו על העדויות שנשמעו בפניו ובהם נתן אמון, ולפיכך לא ראינו להתערב בממצאי העובדה אותם קבע בית המשפט קמא.

זוטי דברים:

אף אנו כבית משפט קמא סבורים כי לא ניתן לזכות את המערערת מהטעם של "זוטי דברים" מאחר ולא ניתן להתייחס לאירוע היריקה כאל אירוע נקודתי ברף נמוך ביותר. אמנם, יש מקרים בהם זיכה ביהמ"ש נאשמים שהוכח כי ירקו מהטעם של "זוטי דברים" ואולם, כפי שקבעה הפסיקה טענת 'זוטי דברים' נבחנת על פי ארבעה שיקולים: "טיב המעשה" "נסיבותיו" "תוצאותיו" ו"האינטרס הציבורי" כאשר משקל הבכורה ניתן לאינטרס הציבורי.

16. על פי הפסיקה יש להחיל את טענת "זוטי דברים" **"בזהירות תוך בחינת נסיבותיו של כל מקרה ומקרה"** (ע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל ורמזורים ובקרה בע"מ** (14.7.2005)). ביהמ"ש קמא בחן שורה של מקרים, אליה הפנתה ההגנה ובהם זוכו נאשמים שהורשעו בעבירה של תקיפה שבוצעה באמצעות יריקה וקבע כי הפסיקה אותה בחן אינה דומה בנסיבותיה למקרה זה. לאור השיקולים שנקבעו בפסיקה הגיע ביהמ"ש קמא למסקנה, המקובלת גם עלינו, כי התייחסות מקלה עם מעשה יריקה בנסיבות מקרה זה עלולה להעביר מסר שלילי לציבור לפיו אין מדובר במעשה שדגל אדום מתנוסס עליו.

17. בהתייחס ל"טיב המעשה", קבע ביהמ"ש קמא כי לא ניתן להתייחס אל יריקה כאל מעשה קל ערך ולא הרי יריקה של שכן קשיש שגררה אחריה הרשעה (ע"פ (מחוזי חי') 295/08 **עיד נ' מדינת ישראל** (19.2.2009)) כהרי יריקה בעת ויכוח סוער בין בני זוג אשר לימים התגרשו והנאשמת זוכתה מהטעם של זוטי דברים (ת"פ (שלום רח') 29347-06-15 **מדינת ישראל נ' סרוסו** (2.2.2017)). לדעה זו אנו שותפים.

18. בהתייחס ל"נסיבות המעשה" היה בית המשפט קמא ער להתנהגותו של המתלונן, אך גם לחלקה המשמעותי של המערערת שחולל את האירוע. הודגש כי אלמלא נהגה המערערת בחוסר סבלנות ספק אם האירוע היה בא לעולם, ואם לא היתה יורקת בפני המתלונן לא היה האירוע מתדרדר לאלימות.

19. "תוצאות המעשה" אמנם לא הסבו נזק גופני למתלונן אך גם אנו סבורים כי תחושת הביזוי וההשפלה היא התוצאה הברורה, שאינה דורשת הוכחה, הנגרמת ממעשה המכוון להשפלה בפרט כשהוא נעשה בפני אנשים. יריקה מהווה אקט של ביזוי והשפלה שכלל לא ניתן להתייחס אליו כאל "זוטי דברים".

20. באשר ל"אינטרס הציבורי", גם בעניין זה אנו סבורים כי זוהי התנהגות תוקפנית ומכוערת שאינה בבחינת זוטות כלל וכלל.

21. מכל האמור עולה שאנו תמימי דעים עם ביהמ"ש קמא וסבורים כי לא ניתן להתייחס ליריקה בנסיבות מקרה זה כאל זוטי דברים.

אי הרשעה:

22. במסגרת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ המערערת לא להרשיעה בהיות המעשה, להשקפתו, פעוט בחומרתו, מה גם שהותרת ההרשעה כנגד המערערת בעוד שההליך כנגד המתלונן הסתיים בהסדר מותנה תביא לפגיעה בעקרון השוויון. כמו כן, סיום ההליך כנגד המערערת יביא לתוצאה בלתי מידתית. עוד טען ב"כ המערערת כי מאחר והמעשה הוא קל ערך די בפגיעה כללית שתגרם למערערת בעקבות ההרשעה ואין צורך להצביע על נזק קונקרטי.

23. ביהמ"ש קמא דחה את הטענות. והפנה לע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן "**הלכת כתב**"). ביהמ"ש קמא קבע כי תקיפה סתם על דרך היריקה הוא מעשה שבנסיבותיו יכול להצדיק ביטול הרשעה אך המערערת אינה טוענת לנזק קונקרטי שיגרם לה כתוצאה מהרשעה.

24. בהתייחס לתוצאה, הבלתי צודקת לכאורה, אם יסתיים ההליך כנגד המערערת בהרשעה בעוד שההליך כנגד המתלונן הסתיים בהסדר מותנה אמר ביהמ"ש כי אין המדובר בהפליה בין שווים אלא בהבחנה. ההזדמנות לסיים את ההליך בהסדר מותנה ניתנה גם למערערת אך היא דחתה את ההזדמנות והכחישה את חלקה וגם היום היא עדיין אינה לוקחת אחריות על חלקה באירוע ועל המעשה בו הורשעה.

25. אין לנו אלא להפנות להנמקה של ביהמ"ש קמא ולקבוע כי אין המקרה נכנס למסגרת המקרים שניתן לסיימם ללא הרשעה. המערערת לא הצביעה על נזק קונקרטי שיגרם לה כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה. החשש שהביעה לפיו רישום פלילי יטיל דופי על המשך הקריירה שלה כעובדת בעיריית תל אביב נטען בעלמא ללא כל ביסוס.

26. סוף דבר, אנו דוחים את הערעור על כל חלקיו.

ניתן והודע היום ט' ניסן תשפ"ב, 10/4/2022, במעמד הצדדים.

שרון צנציפר הלפמן, שופטת

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת עמיתה